

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: **A. A. M.**
státní příslušnost Egyptská arabská republika
t. č. pobytem Na Kopci 5, 735 64 Havířov – Dolní Suchá

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2021 č. j. OAM-147/LE-VL17-LE31-2020, o udělení mezinárodní ochrany

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra České republiky **se zrušuje** a věc se žalovanému **vrací** k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje

1. Rozhodnutím ze dne 15. 3. 2021 č. j. OAM-147/LE-VL17-LE31-2020 žalované Ministerstvo vnitra České republiky rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V průběhu řízení vzal žalovaný za objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je obava z rodiny, která se mu chce pomstít za smrt svého příslušníka. Tento důvod dle žalovaného však nebyl možno podřadit pod důvody taxativně vymezené v ust. § 12 písm. a), b) zákona o azylu, a jelikož žalovaný neshledal důvody ani pro udělení mezinárodní ochrany žalobci podle § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, rozhodl tak, že se mezinárodní ochrana žalobci neuděluje.
2. Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu, ve které žalovanému vytýkal porušení ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), neboť si žalovaný neopatřil relevantní podklady k jeho faktické možnosti obrátit se na státní orgány v Egyptě. V tomto směru žalobce považuje odůvodnění žalovaného za nedostatečné. V tomto směru se žalovaný nezabýval posouzením účinnosti ochrany poskytované státními orgány. Žalovaný též porušil ust. § 2 odst. 4 a § 50 odst. 3 a odst. 4 správního řádu. Žalovaný rovněž porušil ust. § 14a zákona o azylu, jelikož žalobci v případě návratu do Egypta hrozí nebezpečí vážné újmy ze strany soukromých osob, které se mu chtějí pomstít za smrt svého rodinného příslušníka, ze které jej viní. Tito lidé žalobci vyhrožovali, a proto se obává jejich pomsty. Svoji životní situaci nemohl řešit v zemi původu, kde se mu nedostalo žádné ochrany. Žalovanému se v průběhu správního řízení nepodařilo prokázat, že by mohl v zemi původu dosáhnout účinné a dostatečné ochrany. Rozhodnutí žalovaného je také v rozporu s čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, neboť mu v případě návratu do země původu hrozí nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení či trestu. Z uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby napadené rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.
3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Ve svém písemném vyjádření k podané žalobě ze dne 22. 4. 2021 uvedl, že je přesvědčen o tom, že na všechny uplatněné žalobní námitky dává odpověď samotné a podrobné odůvodnění napadeného rozhodnutí.
4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného 15. 3. 2021 č. j. OAM-147/LE-VL17-LE31-2020 a z obsahu připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného, přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s.).
5. Z obsahu připojeného správního spisu žalovaného krajský soud zjistil, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 16. 11. 2020. Tuto žádost žalobce podal v Zařízení pro zajištění cizinců ve Vyšních Lhotách na základě rozhodnutí Policie České

republiky, krajského ředitelství policie kraje Vysočina, odboru cizinecké policie 10. 11. 2020. Zajištěn byl za účelem správního vyhoštění, které mu bylo uloženo rozhodnutím téhož orgánu cizinecké policie ze dne 10. 11. 2020. Podle protokolu o výsledku účastníka správního řízení ve věci správního vyhoštění žalobce tehdy uvedl, že ve vycestování z území České republiky a v návratu do Egypta mu nic nebrání, ale vrátit se tam nechce, protože je tam velká chudoba. Chtěl by se sice vrátit za rodinou, ale raději by zůstal tady v Evropě, aby mohl vydělávat peníze. V případě návratu do Egypta mu nehrozí mučení, trest smrti ani nelidské či ponižující zacházení anebo jiné vážné nebezpečí. V rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu žalobce dne 30. 11. 2020 uvedl, že z Egypta vycestoval v listopadu 2014 do Libanonu, kde strávil 5 let a kde mu před rokem skončila pracovní příležitost. Rozhodl se odejít do Turecka a poté šel pěšky pozemní hranicí do Řecka, kde pobýval ilegálně v táboře pro uprchlíky. Jelikož chtěl do Evropy, odešel do Albánie a následně Černé Hory, Bosny a Hercegoviny. Dále pokračoval do Srbska, kde se mu podařilo po několika pokusech přejet načerno nákladákem do Maďarska. Tam v nějakém větším městě vlezl na nápravu kamionu s německou státní poznávací značkou, avšak nevěděl, jakou cestou kamion pojede. Když při jedné ze zastávek slezl z nápravy kamionu, zjistil, že je v České republice. Chtěl se dostat do Rakouska. Jako důvod udělení mezinárodní ochrany žalobce uvedl, že v místě bydliště v zemi původu měli kamarádi, se kterými se stýkal, mezi sebou střet, při němž došlo k zabití. Žalobce u toho byl přítomen a rodinou zemřelého byl v podezření, že s touto smrtí má něco společného. Utekl proto do Libanonu, avšak manželka mu řekla, že se zjistilo, že se tam nachází; proto Libanon opustil ze strachu z pomsty a také proto, že tam pobýval nelegálně. Dne 30. 11. 2020 byl s žalobcem proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V rámci tohoto pohovoru žalobce opakoval, že důvodem podání této žádosti je obava z pomsty lidí z jeho bydliště, kteří ho viní ze smrti člena jejich rodiny. Jiné důvody nemá, a pokud o tomto důvodu nehovořil v rámci správního řízení vedeného cizineckou policií, tak to bylo proto, že měl zlomenou nohu, byl trochu ve stresu. Mj. také uvedl, že ve své vlasti neměl nikdy žádné problémy s egyptskými státními orgány a nebyl nikdy trestně stíhán. V rámci doplňujícího pohovoru konaného dne 6. 1. 2021 rovněž opakoval, že se obává pomsty lidí z jeho bydliště, kteří ho viní ze smrti člena jejich rodiny, mohou ho zabít a hrozí mu smrt. Konkrétně ho viní rodina, která má problémy s rodinou jeho kamaráda. Právě jeho viní, protože jej někdo viděl v době, kdy byl zabit tento příslušník dané rodiny. K incidentu došlo 14. 6. 2014, kdy byl se třemi kamarády na zábavě, kde se potkali s členy rodiny, se kterými měl jeden jeho kamarád problémy kvůli pozemkům, a jeden z jeho kamarádů následně střelnou zbraní zabil příslušníka té rodiny. Tento incident egyptské státní úřady vyšetřovaly a policie na základě svědků zatkla jeho kamaráda. Rodina zabitého se však chtěla pomstít a tvrdila, že to nebyl on. Žalobce byl překvapen následně, když zjistil, že ho hledají, a bál se pomsty. Neobrátil se na nikoho o pomoc, jelikož nemá tak silnou rodinu a snažil se prostřednictvím svého otce dané rodině vzkázat, že s tím nemá nic společného, což však nepomohlo. Policie byla v té době mimo tento případ a žalobce sám pozůstalými žalován nebyl. K dotazu, zda by se mohl obrátit o pomoc na egyptské státní orgány v případě problémů se zmíněnou rodinou, odpověděl, že ho mohou zabít a proto na egyptské státní orgány spoléhat nemůže. Součástí správního spisu žalovaného jsou informace o zemi původu žalobce, a to informace odboru azylové a migrační politiky ze dne 22. 5. 2020 o bezpečnostní a politické situaci v zemi a informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky č. j. 144432-7/2019-LPTP ze dne 10. 3. 2020 nazvaná „Situace neúspěšných

žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a návratu po dlouhodobém pobytu v zahraničí“.

6. Podle ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu, se pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Podle odst. 5 se ochranou před pronásledováním nebo vážnou újmou rozumí zejména přiměřené kroky příslušných státních orgánů, strany nebo organizace, včetně Mezinárodní organizace kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, směřující k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy, zejména zavedením účinného právního systému pro odhalování stíhání a trestání jednání představující pronásledování nebo vážnou újmu za předpokladu, že je taková ochrana účinná, není přechodná a cizinec k ní má přístup. Podle odst. 6 téhož ustanovení původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgány, strany nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou.
7. Podle ust. § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
 - a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
8. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu se udělí doplňková ochrana cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
9. Podle odst. 2 téhož ustanovení se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje:
 - a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
 - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
 - c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
 - d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

10. V projednávané věci byla žalobou žalobce proti napadenému rozhodnutí žalovaného vznesena jediná a zásadní žalobní námitka, a tou bylo neudělení doplňkové ochrany žalobci podle ust. § 14a zákona o azylu. V této souvislosti žalobce vytýkal žalovanému také porušení výše citovaných ustanovení správního řádu. Žalobce se domníval, že mu měla doplňková ochrana být udělena proto, že v případě návratu do země původu mu hrozí nebezpečí vážné újmy ze strany soukromých osob, kteří se mu chtějí pomstít za smrt svého rodinného příslušníka, ze které ho viní. Tito lidé mu vyhrožovali a žalobce se obává jejich pomsty. K tomu žalobce dodal, že žalovaný v průběhu správního řízení neprokázal, že by se v zemi původu mohl vůbec domoci účinné a dostatečné ochrany a že si za tímto účelem neopatřil potřebné informace o možnosti obrátit se na státní orgány země původu. Žalobce tedy tvrdil nebezpečí vážné újmy, které je podřaditelné pod ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. K uvedenému nebezpečí vážné újmy, tedy hrozbě pomsty a případného zabití žalobce ze strany rodiny Said v souvislosti se zabitím jejich člena, kterému byl žalobce přítomen, žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí jednak vyslovil pochybnosti o věrohodnosti tohoto tvrzení žalobce, zejména se zřetelem k rozporům v jeho výpovědích učiněných jednak v rámci správního řízení o jeho vyhoštění a jednak v rámci samotného řízení ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Dále pak žalovaný v odůvodnění uvedl, že pokud by se žadatel po svém návratu do vlasti skutečně obával jakéhokoli nebezpečí, může se obrátit o pomoc na egyptské státní orgány a že žalobce neuvedl žádné objektivní skutečnosti, které by mu v tom bránily. Žalovaný dále odkázal na ust. § 2 odst. 6 zákona o azylu a výslovně uvedl, že „v případě žadatele totiž nelze konstatovat, že by mu příslušné státní orgány jeho země původu odmítly poskytnout ochranu jeho osoby, či že by ji nebyly schopny poskytnout, pokud by se na ně obrátil se žádostí o takovou ochranu. Žadatelovo tvrzení o tom, že by jej egyptské orgány nebyly schopny jakkoliv ochránit, jelikož než by se na ně stačil obrátit, zmíněná rodina by jej stihla zabít, je čistou spekulací jmenovaného“. Dále žalovaný dodal, že „jmenovaný tedy neuvedl žádný důvod, který by vedl k odůvodněné domněnce, že by příslušné egyptské orgány případné ohrožení jmenovaného neřešily a neposkytly mu ochranu“.
11. Žalobce tedy od počátku správního řízení ve věci mezinárodní ochrany tvrdil, že má obavu z rodiny, která se mu chce pomstít za smrt svého příslušníka, tedy obavu ze strany soukromých osob, které mohou být jakožto soukromé osoby původci vážné újmy za předpokladu, že státní orgány či organizace či mezinárodní organizace nejsou schopny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou (viz výše citované ust. § 2 odst. 6 zákona o azylu). Bylo tedy na žalovaném, aby si opatřil takové informace o Egyptské arabské republice, které by důvěryhodným způsobem odpověděly na otázku, ke kterým konkrétním státním orgánům by se žalobce v takovém případě mohl obrátit, jak ve skutečnosti tyto státní orgány fungují a jak efektivní je v takových případech žadatelům poskytována pomoc. Informace by také měly spolehlivě odpovědět na otázku systému fungování těchto státních orgánů, a na to, kam se žadatel o pomoc proti protiprávnímu jednání soukromých osob může obrátit s případnou stížností proti nečinnosti těchto orgánů. Na tyto otázky rozhodně nedávají odpověď informace, které si žalovaný v tomto případě pro své rozhodnutí opatřil. Tímto problémem se nezabývá ani informace o bezpečnostní a politické situaci v Egyptě, která pojednává o politické situaci, ratifikaci mezinárodních smluv v lidských právech a základních

svobodách, o zákazu mučení a možnosti udělení trestu smrti podle egyptského právního řádu, o bezpečnostní situaci svobodě pohybu a situaci uprchlíků, stejně tak jako další informace, která se týká situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a po dlouhodobém pobytu v zahraničí. Odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, co se týče neudělení doplňkové ochrany žalobci podle ust. § 14a zákona o azylu, je proto nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

12. Ze shora uvedených důvodů krajský soud proto napadené rozhodnutí žalovaného pro vady řízení zrušil podle ust. § 78 odst. 1 a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení podle odst. 4 téhož ustanovení. Bude na žalovaném, aby při vydání nového rozhodnutí o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany si opatřil dostatek potřebných informací o zemi původu žalobce a přezkoumatelným způsobem odůvodnil udělení či neudělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu.
13. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť v řízení úspěšnému žalobci žádné prokazatelné náklady nevznikly (ust. § 60 odst. 1 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 30. 8. 2021

JUDr. Petr Indráček
samosoudce